

T.C.
MUŞ ALPARSLAN ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
SİYASET BİLİMİ VE KAMU YÖNETİMİ
ANABİLİM DALI BAŞKANLIĞINA

Ek-1

Tezsiz Yüksek Lisans Dönem Projesi Konusu Önerisi

Dönem Projesinin Adı	: Zihinsel Engelli Çocuklara Sahip Ailelerin Psiko-Sosyal Durumları ve Bunlara Verilen Hizmetlerin Yeterliliği: Muş Örneği
Dönem Projesinin İngilizce Adı	: Psycho-Social Situations of Families with Mentally Handicapped Children and the Sufficiency of the Services Given to them: The Case of Muş
Dönem Projesinin Amacı	: Bu çalışmanın amacı, zihinsel engelli çocuklara sahip olan ailelerin aldıkları hizmetlerin yeterliliğini sorgulamak ve bu ailelerin ihtiyaç ve beklentilerini incelemektir.
Dönem Projesinin Önemi	: Bu çalışmada zihinsel engelli çocuklara sahip olan ailelerin sosyal destek algıları ve aldıkları hizmetlerin ne düzeyde yeterli olduğunun belirlenmesi, yapılan ve yapılması planlanan destek politikaların etkinliği için büyük önem arz etmektedir. Ayrıca çalışmada elde edilen bulguların engelli birey ya da bireylere sahip olan ailelerin refah seviyesini arttırılmasına dönük politikaların hazırlanmasına katkı sağlaması beklenmektedir.
Materyal ve Yöntem	: Muş Rehberlik ve Araştırma Merkezi'nden hizmet alan 11 engelli çocuk annesi ile nitel araştırma yöntemlerinden yarı yapılandırılmış görüşme yöntemiyle veri toplanmıştır. Görüşmeler ses kayıt cihazıyla kayıt edildikten sonra yazıya dökülmüş ve betimsel analiz tekniği kullanılarak analiz edilmiştir.
Literatür Özeti	: Çocuklarda süregelen hastalık, zihinsel veya bedensel engelli tanısını koymak aileler için oldukça travmatik bir durumdur. Araştırmalar zihinsel veya bedensel engelli çocuğa sahip anne-babaların (özellikle annelerin) engelli çocuğa sahip olmayan anne-babalara göre daha çok stres altında olduklarını ve anksiyete düzeylerinin daha yüksek olduğunu göstermektedir (Esdaille ve Greenwood, 2003; Frey vd., 1989; Glidden vd., 2003; Hasting, 2003; Pelchat vd., 1999; Ryde-Brandt, 1990). Engelli çocuğa sahip olan annelerde somatik yakınmalar, depresyon ve anksiyete bozukluğu gibi ruhsal sorunların engelli çocuğa sahip olmayan annelere göre daha sık görüldüğü bildirilmektedir (Miller vd., 1992; Hanson ve Hanline, 1994). Seltzer vd. (2001), zihinsel veya bedensel engelli çocuğa sahip anne babalarda depresyon ve alkol bağımlılığının daha sık görüldüğünü ortaya koymaktadır. Ryde-Brandt (1990), 11 psikotik bozukluğu, 13 Down sendromu, 13 çeşitli bedensel engeli olan çocukların anneleri ve 13 sağlıklı çocuğun annelerindeki anksiyete düzeyini karşılaştırmıştır. Sonuçta psikotik bozukluğu olan çocukların annelerinin anksiyete düzeyini diğer gruplardan anlamlı düzeyde daha yüksek olarak saptamışlardır. Bagenholm ve Gillberg (1991), yaşları 5 ila 20 arasındaki engelli (mental retardasyon ve otizm) kardeşe sahip çocuklarla ve anneleri ile görüşmeler yapmışlar ve bu durumun psikolojik etkilerini araştırmışlardır. Araştırmada veriler Holroyd Stres ve Kaynakları Ölçeği ile toplanmıştır. Çocuklar gelecekle ilgili endişeleri olduğunu ve kendilerini yalnız hissettiklerini belirtmişlerdir. Ayrıca engelli kardeşe sahip çocuklar kendi kardeşlerinin neden diğer insanlardan farklı olduğunu bilmediklerini belirtmişlerdir. Engelli çocuğa sahip annelerin diğer annelere göre daha stresli olduğu bulunmuştur. Sucuoğlu (2006) da psikolojik danışmanların, anne babaya ve öğretmene destek olmanın yanı sıra normal gelişim gösteren çocukları bilgilendirme rolleri olduğunu belirtmektedir. Bu nedenle, zihinsel engelli çocukların devam ettiği özel eğitim kurumlarında çalışan psikolojik danışmanlar, bu hizmetlere ağırlık vermelidirler. Psikolojik danışman örneğinin bu amaçla konsültasyon hizmetleri verebilir. Selimoğlu vd. (2014), otistik çocukların ailelerinin tanı ve tanının seyrine ilişkin bilgilendirilmeye, psikolojik desteğe ve eğitim hizmetine ihtiyaç duyduklarını ifade etmektedirler.
Kaynaklar	: Bagenholm, A., & Gillberg, C. (1991). Psychosocial Effects on Siblings of Children with Autism and Mental Retardation: A Population-Based Study. <i>Journal of Intellectual</i>

Açıklamalı [Y1]: Dönem Projesinin adına karar verirken çalışılması hedeflenen konuyu açık bir şekilde belirtmesine dikkat edilmelidir. Uzun ve anlaşılması zor olan ve aynı zamanda çok genel dönem projesi başlıklarını kullanmaktan uzak durulmalıdır. 15 kelimedenden fazla olmamasına dikkat edilmelidir. Okuyucu başlığı okuduğunda ilerleyen bölümlerde ne tür konuların işleneceğini tahmin edebilmeli ve meraklandırmalıdır.

Açıklamalı [Y2]: Dönem Projesinin amacı, sade ve net ifadelerle, alıntı yapmadan, konunun neden araştırıldığının açık-seçik bir şekilde ortaya konmasıdır. Amaçta araştırma sonunda neyin hedeflendiği belirtilmelidir. "Bu çalışmada ortaya konulması amaçlanmaktadır" ya da "Bu çalışmanın amacı, incelemektir" gibi çalışmanın amacı net bir şekilde belirtilmelidir.

Açıklamalı [Y3]: Burada dönem projesinin önemi kısa ve net bir dille anlatılmalıdır. Neden böyle bir araştırmaya ihtiyaç duyulduğu açıklanmalıdır. Konu neden önemlidir? Özgün müdür? Bu çalışmanın bilime katkısı neler olacaktır? Konunun seçiliş nedenleri gerekçelendirilerek açıklanmalıdır. Dönem Projesinde Mümkünse kuramsal ve uygulamaya yönelik yararlarına da yer verilmelidir. Literatüre olan katkısı belirtilebilir.

Açıklamalı [Y4]: Burada "ne nasıl yapılacaktır" açıklanmalıdır. Araştırma soruları veya hipotezlerle somut bir şekilde konuda ve amaçta belirtilen hususların nasıl inceleneceği ifade edilmelidir. Veri toplama ve analiz ile ilgili süreçler açıklanmalı, uygulanacak teknikler de anlatılmalıdır. Dönem Projesindeki soruları yanıtlamak veya varsayımları sınamak için gerekli verilerin hangi tekniklerle toplanacağı gerekçeleriyle belirtilmelidir. Ampirik çalışmalar içeren dönem projelerinde gözlem, görüşme, örnek olay incelemesi vb. tekniklerinden hangisinin neden seçildiği de gerekçeli olarak yazılmalıdır.

Açıklamalı [Y5]: Araştırmacı, araştırmasına başlarken o konuda yapılan önceki araştırmaları ve kavramsal literatürü bilmek durumundadır. Bu konuda kim, ne zaman, neyi araştırdı, hangi bulgulara ulaştı? Bu konuda araştırılmayan noktalar nelerdir? Gibi soruların cevabının bilinmesi gerekir. Bu bölümde incelediğiniz konuda daha önce çalışma yapılmış ise bunlar neyi incelemişler ve elde etmişler kısaca verilmelidir. Böylece daha önce bu konuda çalışma yapılmış mı? Yapılmışsa hangi sonuçlara ulaşılmış net bir şekilde ortaya konulmaktadır. Bu arada sizin çalışmanızın bunlardan farkı da ortaya çıkmaktadır.

Açıklamalı [Y6]: Dönem Projesi öneri formunda atfta bulunulan kaynaklar ile araştırma alanıyla ilgili olan kaynaklar burada verilmelidir.

Disability Research, 35(4), 291-307.

- Büyüköztürk, Ş. (2002). Sosyal Bilimler İçin Veri Analizi El Kitabı. Ankara: Pegem A Yayınları.
- Esdaille, S. A., & Greenwood, K. M. (2003). A Comparison Of Mothers' And Fathers' Experience Of Parenting Stress And Attributions For Parent-Child Interaction Outcomes. *Occupational Therapy International*, 10(2), 115-126.
- Frey, K. S., Greenberg, M. T., & Fewell, R. R. (1989). Stress And Coping Among Parents Of Handicapped Children: A Multidimensional Approach. *American Journal on Mental Retardation*, 94, 240-249.
- Glidden, L. M., & Schoolcraft, S. A. (2003). Depression: Its Trajectory and Correlates in Mothers Rearing Children with Intellectual Disability. *Journal of Intellectual Disability Research*, 47(4-5), 250-263.
- Hanson MJ, Hanline MF (1994) Parenting a child with a disabilities: a longitudinal study of parental stress and adaptation. *Journal Early Intervention*, 14, 234-248.
- Hastings, R. P. (2003). Child Behaviour Problems and Partner Mental Health as Correlates of Stress in Mothers and Fathers of Children with Autism. *Journal of intellectual disability research*, 47(4-5), 231-237.
- Herken, H., Turan, M., Şenol, S., & Karaca, S. (2000). Down Sendromlu Çocuğu Olan Anne Babaların Depresyon Düzeyleri Ve Depresyonla Başa Çıkma Becerileri. *Turk J Child Adolesc Ment Health*, 7, 143-52.
- Hisli, N. (1989). Beck Depresyon Envanterinin Üniversite Öğrencileri İçin Geçerliliği, Güvenilirliği. *J. Psychol.*, 7, 3-13.
- Miller, A. C., Gordon, R. M., Daniele, R. J., & Diller, L. (1992). Stress, Appraisal, and Coping in Mothers of Disabled and Nondisabled Children. *Journal of Pediatric Psychology*, 17(5), 587-605.
- Ryde-Brandt, B. (1990). Anxiety and Defence Strategies İn Mothers of Children with Different Disabilities. *Psychology and Psychotherapy: Theory, Research and Practice*, 63(2), 183-192.
- Selimoğlu, Ö. G., Özdemir, S., Töret, G., & Özkubat, U. (2014). Otizmli Çocuğa Sahip Ebeveynlerin Otizm Tanılama Sürecinde ve Tanı Sonrasında Yaşadıkları Deneyimlerine İlişkin Görüşlerinin İncelenmesi. *International Journal of Early Childhood Special Education*, 5(2), 129-161.
- Seltzer, M., Greenberg, J. S., Floyd, F. J., Pettee, Y., & Hong, J. (2001). Life Course Impacts of Parenting A Child with A Disability. *American Journal on Mental Retardation*, 106(3), 265-286.
- Sucuoğlu, B. (2006). *Etkili Kaynaştırma Uygulamaları*. Ankara: Ekinoks Yayınevi

Öğrenci
Adı, Soyadı

Danışman
(Unvani, Adı, Soyadı)